

Czy słyszał ktoś o darmowych procesorach? Bezpłatnych kartach graficznych? Rozdawanych na lewo i prawo dyskach twardych? Z pewnością nie. W komputerowym świecie najnowszych technologii wszystko ma swoją cenę. Wyrażoną w euro, dolarach lub w złotych. Wszystko? Okazuje się, że niezupełnie. Mimo tego, że szanse na otrzymanie darmowego procesora są małe, to już pakiet biurowy za darmo uda nam się upolować. Darmowe oprogramowanie jest stare jak historia komputerów, a dziś przeżywa renesans.

Ostatnie spektakularne akcje policji wymierzone w piratów spowodowały wzrost zainteresowania darmowym oprogramowaniem. Wiele osób odkryło, iż lwia część komercyjnych programów ma swoje darmowe odpowiedniki. Nie zawsze w pełni potrafią zastąpić płatny program, ale dla wielu osób są kuszącą alternatywą. Zastanówmy się, jak możemy oszczędzać, zapoznając się z ofertą darmowego oprogramowania.

czesny system wraz z tysiącami darmowych aplikacji i bardzo rozbudowanym systemem pomocy.

Najpopularniejszymi dystrybucjami Linuksa, które dobrze nadają się do użytku domowego, są Mandrake (www.linux-mandrake.com), Red Hat (www.redhat.com/) i SuSe (suse.com). Wszystkie one oferują prostą instalację, obsługę sprzętu na zasadzie plug&play oraz bogaty pakiet oprogramowania. Wersje instalacyjne pobrać można

Jeśli nadal nie jesteś pewien, Czytelniku, czy Linux jest dla Ciebie, w skrócie wymienimy, co bez problemów można zrobić w tym systemie: można oglądać filmy, słuchać mp3, nagrywać płyty, tworzyć wszelkie dokumenty biurowe i prezentacje, programować w większości języków, tworzyć strony www, udostępniać pliki i korzystać z sieci p2p, rozmawiać ze znajomymi na icq i gadu-gadu. **Czy jest coś, czego nie da się zrobić w Linuksie? Tak. Bardzo trudno go zawiesić.**

Inne warte zainteresowania darmowe systemy operacyjne to multimedialny BeOS i nowoczesny QNX. Oba można uruchomić z płyty bez instalacji, aby przetestować ich możliwości. Warto też zauważyć, że na stronach Microsoftu można zamówić testowe wersje oprogramowania. Między innymi Windows 2003 PL w testowej wersji 120-dniowej. Taki zainstalowany do testów system, mimo że będzie działał tylko przez cztery miesiące, jest również w pełni legalny.

LEGALNIE I ZA DARMO

Tomasz Karwatka

SYSTEM OPERACYJNY

Część osób już tutaj może zachować w portfelu sporo cennego grosza. Do wyboru mamy kilka darmowych systemów operacyjnych. Oczywiście pierwsza myśl to „Linux”.

Linux to darmowy system operacyjny wywodzący się od Uniksa, czyli wzoru dla wszystkich systemów operacyjnych. Kody źródłowe systemu są ogólnie dostępne i dlatego powstało mnóstwo dystrybucji Linuksa. Dzięki temu mamy do wyboru kilkanaście systemów o wspólnym trzonie, dopasowanych do różnych wymagań. Dzięki szybkiemu rozwojowi opowieści o tym jak trudny jest Linux, przeszły już do historii. Dziś wkładając do napędu „płytkę z pingwinem”, instalujemy w pełni multimedialny, dobrze spolszczony, bardzo stabilny, nowo-

z Internetu lub zainstalować z CD dołączanych do czasopism komputerowych.

Dużą popularność zdobył też Knoppix (www.knoppix.net/). Jest to Linux, który uruchamia się z CD. Wystarczy włożyć płytkę do napędu i po chwili już mamy działający system. Bardzo dobra propozycja dla tych, którzy chcą się zapoznać z systemem. Nie trzeba nic instalować, aby zobaczyć Linuksa w akcji.

Warto też wspomnieć o tym, iż dla Linuksa stworzono **emulator systemu Windows**. Pozwala on uruchamiać programy dla Windows, więc jeśli nie ma wersji programu na „pingwina”, to zawsze pozostaje nam emulacja Windowsa.

OPROGRAMOWANIE BIUROWE

Tak jak Windows stał się dla wielu synonimem systemu operacyjnego, tak MS Office dużej liczbie osób wydaje się jedynym słusznym pakietem biurowym. Oczywiście jego możliwości są naprawdę imponujące, jednak gdy się dobrze zastanowić, to dochodzi się do wniosku, że nie wszystkie te narzędzia są naprawdę potrzebne.

OPROGRAMOWANIE GRAFICZNE

Programy graficzne są po biurowych najczęściej używanymi. Istnieje kilka aplikacji uznanych powszechnie za standard przemysłowy, wszystkie one mają jedną wspólną cechę - są kosztownie drogie! Na szczęście do wyboru mamy kilka dobrych programów darmowych.

Sztandarowym programem w tej kategorii jest GIMP (gimp.org). GIMP opracowywany był oryginalnie dla

Linuksa, ale powstała też jego Windowsowa wersja (niestety nieco niestabilna). Program ma bardzo duże, zbliżone do Photoshopa, możliwości edycyjne, jednak do filozofii pracy trzeba się przyzwyczaić. Profesjonalne zastosowania w przygotowaniu materiałów do druku są niestety wykluczone przez brak obsługi trybu kolorów CMYK.

Bardziej konwencjonalne podejście do grafiki proponuje Serif Photo Plus (www.freeserifsoftware.com). To program do rysowania i obróbki grafiki. Zawiera wbudowane efekty i narzędzia do tworzenia animacji. Współpracuje ze skanerami i aparatami cyfrowymi.

Jeśli kiedyś zachwycałeś się Painterem, być może powinieneś zwrócić uwagę na Piksię. Pixia to japoński program do rysowania (obsługuje całą gamę tabletów graficznych). Program ma swoją polską stronę - republika.pl/pixia_polska, gdzie oprócz informacji o programie obejrzeć można galerię stworzonych w nim prac. Trzeba przyznać, że wiele z nich robi naprawdę duże wrażenie. Warto się przyjrzeć - i pracom, i samemu programowi.

Najbardziej zbliżonym do MS Office pod względem możliwości jest OpenOffice (www.openoffice.pl). Program tak jak Linux powstaje na licencji GPL, czyli jego kody źródłowe są dostępne dla każdego. Polska wersja programu nosi nazwę OpenOffice PL. W jej skład wchodzi: edytor tekstu Writer, arkusz kalkulacyjny Calc, program graficzny Draw oraz Impress, w którym tworzymy prezentacje. Siłą OpenOffice jest jego pełna kompatybilność z MS Office. Możemy bez problemu otwierać i zapisywać pliki w formacie Worda, Excella i PowerPointa. Mamy też możliwość zapisywania plików PDF (jest to uznany w Internecie standard wymiany informacji, nie są nim pliki DOC ani inne tworzone przez Office).

Czeski program 602 Suite Home (www.software602.com) to trzy aplikacje połączone w jeden pakiet biurowy. 602Text, 602Calc i 602Photo mimo iż nie mają polskiej wersji językowej (oczywiście programy przemawiają do nas w języku angielskim, nie czeskim), są warte zainteresowania. Rozbudowanym, choć nieco nieprzemysłanym pakietem biurowym jest też EasyOffice. Dla osób, które szukają przede wszystkim edytora tekstu, idealny będzie zaś AbiWord (www.abiword.com). Program wzorowany na Wordzie robi na każdym bardzo dobre wrażenie. Otwiera pliki Worda, OpenOffice i innych edytorów. Dostępny jest też w polskiej wersji językowej.

Paweł Lorkiewicz jest twórcą strony o darmowym oprogramowaniu www.freeware.civ.pl.

Młody Technik: Ludzie wchodzący na Twoją stronę szukali raczej dodatków do aplikacji komercyjnych czy kompleksowych programów?

Paweł Lorkiewicz: Raczej kompleksowych programów. Wiele osób poszukuje darmowych odpowiedników komercyjnych aplikacji, takich jak edytory tekstu, programy graficzne, firewalle, antywirusy czy soft do wypalania płyt CD-R. Są to szczególnie właściciele małych firm, którzy chcą oszczędzić na wydatkach. Z kolei użytkownicy domowi, czyli „zwykli” internauci, poszukują małych narzędzi, które ułatwiają korzystanie z Internetu i systemu Windows - czyli jak to nazwałś - dodatków do aplikacji.

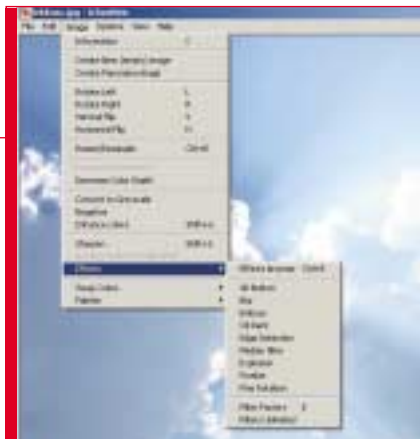
MT: Czy zauważasz jakieś trendy w rozwoju darmowego oprogramowania?

PL: Owszem: Bardzo widocznym zjawiskiem jest powstawanie coraz większej ilości oprogramowania na licencji open source i to od małych programików - gadżetów, do dużych, wieloplatformowych projektów. Oprogramowanie to powstaje niejako w opozycji, w odpowiedzi na coraz droższe i niekoniecznie dobre czy pozbawione błędów aplikacje komercyjne. Innym zauważalnym trendem jest wg mnie tworzenie przez producentów komercyjnych programów, wersji tzw. lite - okrojonej z pewnych elementów, ale będących w pełni działającymi, spełniającymi swoją funkcję aplikacjami.

MT: Czy freeware jest realnym zagrożeniem dla komercyjnych programów?

PL: Nie sądzę, żeby taka sytuacja miała kiedykolwiek miejsce. Z doświadczenia wiem, że dotarcie do darmowych programów nie jest łatwe dla przeciętnego użytkownika, który nierzadko nawet nie wie o ich istnieniu. Ponadto, komercyjne oprogramowanie jest masowo zakupywane przez różnego rodzaju instytucje, firmy, placówki oświatowe - większość z nas po prostu przyzwyczaja się do tych aplikacji i nie chce szukać niczego nowego, alternatywnego, nawet jeśli jest to lepsze i znacznie tańsze. ■

Każdy kto używa CorelDraw powinien zapoznać się z Sodipodi (lauris.kaplinski.com). Jest to program do tworzenia grafiki wektorowej, łączący najlepsze cechy dużych programów komercyjnych, takich jak CorelDraw czy Adobe Illustrator. Program może zapisywać do plików SVG, które mają stać się standardem sieciowej grafiki wektorowej.

O tworzeniu freeware i shareware opowiada autor TotalCommandera:

Christian Ghisler: Jeśli planujesz napisanie shareware'a, spróbuj znaleźć niszę, w której nie ma dziesiątek programów. Minęło ładnych parę lat, zanim Windows Commander stał się tak popularny. Najbardziej pracowite nie jest programowanie, lecz odpowiadanie na maile z prośbą o pomoc. W ten sposób zbieram wiele bardzo dobrych pomysłów i staram się dodać te funkcje, o które użytkownicy proszą najczęściej. Cały czas staram się rozwijać program bez zmiany istniejącej funkcjonalności czy wymyślenia nowego interfejsu w każdej wersji. Dzięki temu użytkownicy mogą korzystać z Windows Commandera bez konieczności ciągłego uczenia się nowego programu. Dodatkowo cały czas koncentruję się na tym jednym programie i dodaję do niego wszelkie wymyślone usprawnienia.

3D to specyficzna dziedzina grafiki. Programy osiągają tutaj horrendalne ceny. Nie dziwi więc, iż aplikacje darmowe nie są w stanie zbliżyć się do poziomu najlepszych aplikacji komercyjnych. Niemniej dla osób uczących się dobrym rozwiązaniem może być Blender (www.blender3d.com). Program ten przyda się zwłaszcza osobom zajmującym się projektowaniem grafiki 3d na użytek gier i multimedialnych - w tej dziedzinie posiada on funkcjo-

nalność zbliżoną do najlepszych aplikacji komercyjnych. Dobre efekty w modelowaniu i animacji osiągnąć można też z programem 3D Canvas 6.5 (www.amabilis.com).

Ci, którzy chcą zgłębić tajniki grafiki 3D, docenią darmowego POV-Raya (www.povray.org). Program ten wymaga od użytkownika dużej wiedzy, jednak pozwala na zapoznanie się z grafiką trójwymiarową „od podszewki”. Tego nie

mają nawet komercyjne aplikacje. Warto się zainteresować.

Program Terragen (www.planetside.co.uk/terrigen) podobnie jak jego komercyjny konkurent Bryce pozwala na tworzenie fotorealistycznych krajobrazów. Choć interfejs programu nie jest może najbardziej przyjazny, to wyniki pracy są naprawdę satysfakcjonujące. Dobry dodatek do każdego studia graficznego.

Najlepsza przeglądarka graficzna warta jest każdej ceny. Tym lepiej, że IrfanView (www.irfanview.com) jest za darmo. Program nie tylko otwiera większość plików graficznych, wideo i dźwiękowych, ale potrafi też przygotować z nimi prezentację czy galerię www. Pozwala na proste manipulacje, a nawet obsługuje pluginy Photoshopa. Jeden z najlepszych programów freeware.

Drugim rewelacyjnym programem w tym dziale jest VirtualDub (www.virtualdub.org). Program zajmuje się obróbką wideo. Jeśli chcemy zmienić format (np. skompresować), rozdzielczość czy ścieżkę dźwiękową w pliku filmowym, ta aplikacja jest nie do pobicia. Miłośnikom cyfrowego wideo spodoba się też Zwei-Stein (www.thugsatbay.com). To potężny edytor wideo. Możemy w dowolny sposób montować filmy, dodawać efekty, plansze tytułowe i zmienimy ścieżkę dźwię-

IrfanView to niewiarygodnie szybka, intuicyjna i wygodna przeglądarka plików. Autorem programu jest Irfan Skiljan.

Młody Technik: Jak stworzyłeś IrfanView? Zbieg okoliczności, wynik długich przemyśleń, czy coś innego?

Irfan Skiljan: Stworzyłem IrfanView spontanicznie podczas studiów. Na początku to był bardzo prosty program - dopiero później zmieniłem go w rozbudowany program z ogromnymi możliwościami.

MT: Czy przygotowujesz Irfanview wg jakiegoś planu? Czy może wprowadzasz zmiany wtedy, gdy to jest konieczne? Czy mógłbyś nam powiedzieć, nad czym obecnie pracujesz? Czy IrfanView zaskoczy nas czymś nowym?

IS: Nie mam ustalonego planu. Staram się konsolidować moje pomysły z pomysłami użytkowników. Dostaję około 100 e-maili dziennie z propozycjami i życzeniami odnośnie programu. Staram się z tego wyciągnąć dobre pomysły, które później ładują na liście rzeczy do zrobienia. Ta lista jest już bardzo długa (po tylu latach ;-), więc staram się dodawać zmiany odpowiednio do obecnego stanu rozwoju programu.

MT: Co sądzisz o idei Freeware? Jak wg Ciebie Freeware będzie wyglądał w przyszłości?

Obecnie rozwój przeżywa Adware. Myślisz, że to może być przyszłość darmowego oprogramowania? Czy planujesz umieścić reklamy w IrfanView?

IS: Wciąż uważam, że Freeware (i freeware tylko do niekomercyjnego zastosowania) ma przyszłość. Wiele osób nie lubi Adware ze względu na liczbę narzędzi szpiegujących w nich umieszczonych. Nigdy nie umieszczę agresywnej reklamy w IrfanView. Co najwyżej pasywną (tzn. że użytkownik może wybrać czy chce oglądać reklamy, czy nie).

MT: Masz jakiegoś informatycznego guru? Czy jest ktoś, czyja praca robi na Tobie wrażenie?

IS: Podziwiam Linusa Torvaldsa i innych guru linuxowych, ale także podziwiam Billa Gatesa, bo stworzył coś naprawdę gigantycznego. Podziwiam też ludzi, którzy mają nowe, wspaniałe pomysły i są w stanie je zrealizować, niezależnie od tego skąd pochodzą. ■

Karol Wierzchołowski jest autorem polecanego tutaj edytora HTML - EdHTML.

Młody Technik: Czy pisząc EdHTML, myślałeś o tym, że może on zastąpić aplikacje komercyjne? Czy był program, o którego użytkownikach myślałeś?

Karol Wierzchołowski:

Pierwsza wersja programu powstała tylko na moje własne potrzeby.

Ponieważ w tym czasie prowadziłem w miarę popularny serwis internetowy (www.binboy.org), postanowiłem program opublikować. Nie myśląc w sumie o tym, kto z niego może korzystać. Po prostu - pokazać co potrafię. Ale szybko okazało się, że wiele osób z niego korzysta. Przesyłano mi listy z informacjami o błędach, jakie występują i o ciekawych funkcjach, jakie można jeszcze dodać. Traktowałem to jako zwykłe hobby, które sprawiało mi dużo satysfakcji.

Przyszedł czas na napisanie pracy dyplomowej w szkole i postanowiłem, że zostanie nią EdHTML. Osiągnąłem sukces. Oprócz wysokiej oceny wygrałem konkurs wojewódzki na Najlepszą Pracę Dyplomową, a później otrzymałem wyróżnienie w konkursie centralnym Technik Roku. Dało mi to dużo satysfakcji i skłoniło do dalszej pracy. Tym razem myślałem już poważniej o tym, że piszę ten program dla ludzi. Powstała wersja 5.0.

Zaczęły się studia, praca itd. Czas nie pozwalał na dalsze zajmowanie się programem, tym bardziej że nie miałem z tego ani złotówki! A czasu poświęcać na niego trzeba było niemało. Tak się jednak stało, że po namowach kolegi (grafika) rozpocząłem pracę nad zupełnie nową wersją programu. Piszę ją od podstaw. I tym razem myślę praktycznie wyłącznie o użytkownikach. Staram się zaplanować wszystko jak najdokładniej. By program nadawał się i dla początkujących (poprzez dodanie różnych szablonów, pomocy itd.), ale przede wszystkim właśnie do profesjonalnego użytku. Dla osób/firm, które będą korzystały z niego nie w celach domowych, prostych stron WWW, ale przy tworzeniu portali, rozbudowanych serwisów czy też programów! ■

kową. Program dobrze współpracuje z kamerami cyfrowymi DV. Niestety obsługa jest nieintuicyjna i trzeba poświęcić kilka chwil na zapoznanie się z interfejsem.

O PROGRAMOWANIE MUZYCZNE

Winamp (www.winamp.com) jest chyba najlepszym odtwarzaczem MP3. Jest na tyle dobry, że nie ma porównywalnej aplikacji komercyjnej, za którą warto byłoby płacić, mając darmowego Winampa. System skórek, wizualizacji, obsługa pluginów i playlist wyznaczają wysoki standard dla naśladowców. Nie samym słuchaniem wszakże muzyk żyje. Dlatego doceni Anvil Studio (www.anvilstudio.com). Jest to najlepszy darmowy program do komponowania muzyki w formacie MIDI. Oczywiście pozwala na pracę z zewnętrznymi urządzeniami. Można go rozbudowywać za pomocą mechanizmu pluginów.

Odpowiednikiem AnvilStudio, jeśli chodzi o obróbkę plików WAV, jest Audacity (audacity.sourceforge.net). Pod niepozornym interfejsem kryje się potężne narzędzie do edycji plików muzycznych. Możemy przycinać, montować, nagrywać, korzystać z filtrów i analizatorów widma. Możliwość programu rozszerzyć można dzięki obsłudze standardu wtyczek VST.

BEZPIECZEŃSTWO

Programy antywirusowe i zapory ogniowe stają się dziś koniecznym wyposażeniem każdego systemu komputerowego. Dobre programy zapewnią nam bezpieczną i niezakłóconą pracę.

AntiVir Personal Edition (www.free-av.com) wykrywa ponad 70 tysięcy wirusów. Pozwala też na automatyczną aktualizację bazy wirusów. Jest wyposażony w skaner śledzący na bieżąco uruchamiane w systemie pliki.

Avast! Home Edition PL (www.asw.cz) to chyba najlepszy z darmowych antywirusów. Zawiera skaner, monitor systemu i poczty. Bazy wirusów są często aktualizowane. Jedyń minus to niemożność wprowadzenia automatycznego, okresowego skanowania wszystkich dysków. Warto dodać, że apli-

kacja wyposażona jest w polski interfejs.

AVG Free Edition (www.grisoft.com) to prosty, może aż nazbyt, skaner antywirusowy. Można wypróbować jego działanie, jednak nie dorównuje on wyżej wymienionym narzędziom.

MINI QUIZ MT
CZYTAM, WIĘC WIEM

Knoppix jest to:

- a) program antywirusowy
- b) system operacyjny
- c) program graficzny

Warto wspomnieć też o darmowych skanerach antywirusowych dostępnych z poziomu przeglądarki WWW. Zawsze są aktualne i działają bez potrzeby instalowania ich na własnym komputerze. Warto odwiedzić np. strony MKS_Vira (www.mks.com.pl) i wypróbować Skaner On-Line.

Kerio Personal Firewall (www.kerio.com) dba o to, by do Twojego komputera nie dostały się niepowołane osoby. Program wysmienicie się sprawdza w działaniu, a konfiguracja nie nastęrcza żadnych problemów nawet początkującym użytkownikom.

Agnitum Outpost Firewall (www.agnitum.com) oraz ZoneAlarm (www.zonealarm.com) to programy porównywalne do Kerio, warto zapoznać się z wszystkimi, zanim wybierzemy ten najlepszy.

PC Inspector File Recovery (www.pcinspector.de) zastępuje drogie programy do odzyskiwania utraconych danych. Program

pomoże uratować dane skasowane za pomocą menedżera plików i usunięte z kosza, dane uszkodzone na skutek awarii systemu lub komputera, a nawet informacje z dysków, na których zniszczone zostały ustawienia partycji. Jeśli nie da się odzyskać całego zbioru, można uratować choć jego część, co jest również przydatną opcją.

NARZĘDZIA

Deep Burner (www.deepburner.com) pozwoli nagrać płytę w każdym prawie standardzie. Obsługuje też nagrywkę DVD. Porównywalny z komercyjnym Nero.

QuickZip (www.quickzip.org) obsługuje kilkanaście formatów kompresji i zastąpić może shareware'owego Win Zipa czy WinRAR-a. Pozwala tworzyć samorozpakowujące się archiwa i dzielić archiwa na mniejsze części.

Do tworzenia stron internetowych używać możemy jednego z polskich programów: EdHTML (edhtml.binboy.org), Zajacek (www.amigo.pop.pl), EZ HTML (ezhtml.bydnet.com.pl), Website Pro (website.e-clipse.org). Wszystkie

oferują podobne narzędzia i styl pracy. Wybór zależy od indywidualnych upodobań. Na stronie <http://www.edytory.friko.pl/> znaleźć można rzetelne porównanie wszystkich darmowych edytorów HTML.

Darmowego oprogramowania nie brakuje. Nie brakuje też programistów, którzy mają zapał i umiejętności niezbędne w tworzeniu takich programów. Ich jakość polepsza się z każdą nową wersją. Nawet jeśli wszyscy nie przejdziemy na darmowe aplikacje, to z

pewnością ich istnienie jest korzystne dla rynku oprogramowania, wymuszając na producentach przystępne dla użytkowników warunki licencjonowania. Nie pozostaje nic innego, jak życzyć udanej pracy z darmowym oprogramowaniem, powodzenia! ●

Darmowego oprogramowania można szukać w serwisach:

- www.tucows.pl
- www.download.com
- www.polskie.programy.nom.pl
- www.ftp.idg.pl
- www.komputerswiat.pl
- download.chip.pl
- www.freeware.civ.pl
- www.amigo.pop.pl
- www.darmowy.net
- freeware4u.co
- freewarearena.org

POMYSŁY GENIALNE, ZWARLOWANE

ITAKIE
SOBIE

Swoje propozycje nadsyłajcie na adres redakcji z dopiskiem „Pomysły”. Zachęcamy Was również do głosowania na „Pomysł miesiąca”. Jeżeli spośród prezentowanych pomysłów jeden spodoba Wam się szczególnie, możecie na niego oddać głos wypełniając kupon znajdujący się na str. 76.

Wystarczy podać numer wybranego pomysłu. Ten, który zbierze najwięcej głosów zdobywa tytuł „Pomysłu miesiąca” i będzie dodatkowo nagrodzony i przypomniany w kolejnym numerze. Pomysły tu publikowane nagradzamy programami wydawnictwa Play.

1. Mam pomysł, który zapewne zrewolucjonizuje świat. polega on na wykonaniu dwustronnej zapałki. Często, kiedy odpalamy zapałkę ponosimy porażkę, bo zapałka nie zapala się i nadaje się do wyrzucenia, a dzięki umieszczeniu siarki z dwóch stron mamy o 50% więcej szansy na sukces

Dariusz Kuźnik

2. Proponuję zainstalowanie sygnalizacji świetlnej dla maszynistów, umieszczonej po obu stronach przejazdu, równoległe, wzdłuż torów, w odległości 1 km. Przy opuszczeniu szlabanów zostałby wysłany sygnał i pojawił się na niej kolor zielony. Przejazd jest zamknięty i maszynista może jechać bez obaw. Kiedy dróżnik nie zamknął przejazdu, to na sygnalizacji dla maszynisty zaświeciłoby się światło czerwone - dając jasno do zrozumienia iż przejazd nie jest zamknięty.

Jan Pędryś

- 3 Moim pomysłem jest zegarek elektroniczny na rękę, który miałby dodatkowy guzik

i z drugiej strony otwór wielkości dodatkowego guziczka. Przytykając guzikiem do zegara atomowego, automatycznie zsynchronizowałby się nasz zegarek. A później posiadacze takich modeli zegarków mogli by zsynchronizować swoje zegarki z moim używając dodatkowego „otworu” na wewnętrznej części koperty.

Mateusz Woźniak

- 4 Chodzi mi o to aby uczniowie zamiast nosić zeszyty i książki mogliby uczyć się za pośrednictwem komputerów. Każdy z uczniów posiadałby dany plik z danym przedmiotem, sprawdzianem lub oceną.

Zbigniew Dąbrowski

- 5 INTELIGENTNA;) SZKOŁA Mało się słyszy o typach inteligencji, a jest ich 7:
- * inteligencja słowna/ lingwistyczna
 - * inteligencja liczbowa (matematyczno-logiczna)
 - * inteligencja obrazowa
 - * inteligencja ciała
 - * inteligencja muzyczna

* inteligencja interpersonalna (międzyludzka)
* inteligencja intrapersonalna (wewnętrzna)
W szkołach, niestety, kładzie się nacisk przede wszystkim na dwa pierwsze typy inteligencji: słowną i matematyczno-logiczną. Proponuję, aby w każdej szkole klasy byłyby podzielone nie wg literek abc..., ale wg typów inteligencji. Kandydaci do klas pierwszych danej szkoły pisaliby testy, dzięki którym wiedzieliby jaki typ inteligencji mają najbardziej rozwinięty i do jakiej klasy powinni pójść, a potem uczyć się tak, by w jak najłatwiejszy i najtrwalszy sposób mogli przyswajając wiedzę.

Weronika Sowa

Pomysł z lutego wyróżniony przez czytelników.

Dręczy mnie to, że zwierzęta czasem uciekają z domu i giną bez śladu. Proponuję zakładać im specjalne mikroczipy, które są wstrząsoodporne i niezniszczalne lub obrotowe z nadajnikiem. Miałyby za zadanie przesyłać sygnał na telefon komórkowy lub komputer. Na ekranie znajdowałaby się mapa, na której kolorem czerwonym zaznaczone by było miejsce przebywania pupila. Taka opcja znacznie pomogłaby w odnalezieniu ulubieńca.

Ilona Dekiert, Wałbrzych